

tyresö kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2015.....	3
Uppföljning till Kommunstyrelse (KS)/Kommunfullmäktige (KF) 2015	3
1 Omvärldsanalys.....	4
2 Viktiga händelser	6
3 Mål och resultat	7
4 Väsentliga personalförhållanden.....	22
5 Övergripande ekonomisk utveckling	24
6 Ekonomisk analys och riskbedömning av nämnder och bolag.....	31
7 Finansiella sammanställningar för koncernen och kommunen.....	32

Delårsrapport 2 – per 31 augusti 2015

Delårsrapport 2 per 31 augusti 2015 är en del av verksamhetsuppföljningen under 2015.

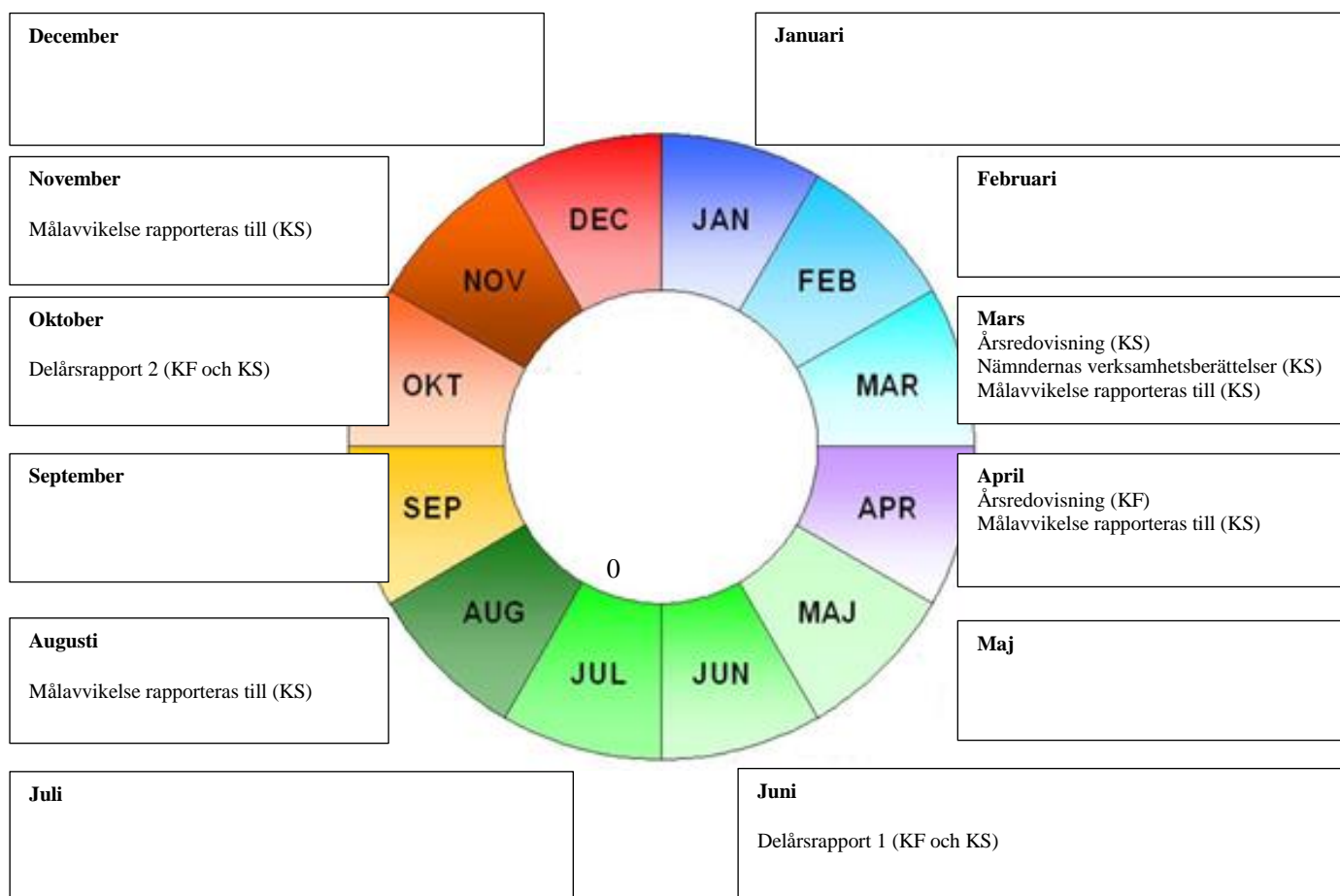
Kommunerna ska enligt den Kommunala redovisningslagens 9 kap. upprätta minst en delårsrapport per år.

Delårsrapporten innehåller en kort omvärldsanalys, några viktiga händelser från verksamheten i kommunens nämnder och bolag, mål och resultat utifrån de strategiska målområdena; livskvalitet, medborgarfokus, blomstrande näringsliv, attraktiv arbetsgivare samt god och långsiktig hushållning. Bedömning av måluppfyllelse och ekonomiska prognoser bygger i allt väsentligt på uppgifter som nämnderna redovisat.

Den innehåller också en beskrivning av väsentliga personalförhållanden samt ekonomiska analyser av kommunen som helhet och dess olika delar. Dessa delar, kapitel 1-6, utgör förvaltningsberättelse. Därutöver återfinns finansiella räkenskaper för kommunen, kapitel 7.

Tyresö kommuns delårsrapporter avlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige.

Uppföljning till Kommunstyrelse (KS)/Kommunfullmäktige (KF) 2015

Fortsatt befolkningstillväxt

Befolkningen i Sverige ökar under första halvåret och är spridd över en stor del av Sveriges alla län utom Norrbotten. Samtliga 26 kommuner i Stockholms län hade en folkökning under första halvåret. Befolkningen i Tyresö uppgick den 30 juni till 45 822 invånare. Befolkningen beräknas öka med ungefär 200 personer mer än beräknat under 2015. Det är framförallt inflyttningen som beräknas bli högre än väntat medan antalet födda beräknas bli lägre än tidigare bedömning. Inflyttningen till Tyresö sker framförallt från Stockholm och utlandet. Åldersmässigt finns inga stora avvikelser från befolkningsprognosen med undantag av antalet födda. Migrationsverkets prognoser talar för en fortsatt hög invandring under resten av året.

60 miljoner människor på flykt

Enligt FN befinner sig närmare 60 miljoner människor på flykt i världen, det är en ökning med nästan 10 miljoner på bara ett år och ökningstakten är den snabbaste någonsin. Det är framförallt det otrygga läget i Irak och Syrien som bidragit till utvecklingen. Antalet flyktingar är det högsta antalet sedan andra världskriget. Samtidigt ökar behovet av stöd från omvärlden. I Sverige fortsätter antalet asylsökande att ligga på fortsatt höga nivåer, nivåer som Sverige inte sett sedan Balkankriget. Om utvecklingen fortsätter i samma takt som den senaste månaden innebär det fler sökande än Migrationsverket tidigare bedömningar. Även antalet ensamkommande barn och ungdomar fortsätter att öka. Migrationsverket signalerar att det krävs ökade insatser från kommunerna vad gäller ensamkommande asylsökande barn.

Svensk ekonomi stärks samtidigt som oron på de finansiella marknaderna är stor¹

Den svenska konjunkturen stärks och det finns en tydlig trend uppåt i inflationen enligt Riksbankens senaste bedömning. Osäkerheten kring utvecklingen i omvärlden är fortfarande stor, vilket inte minst sommarens prisfall på olja och av den senaste tidens stora rörelser på aktie- och valutamarknaderna visar. Detta bland annat till följd av oron för utvecklingen i Kina och andra tillväxtekonomier.

Den expansiva penningpolitiken i Sverige bidrar till att konjunkturen fortsätter att stärkas och att läget på arbetsmarknaden gradvis förbättras. Inflationen har stigit sedan förra hösten. Trenden med stigande inflation väntas fortsätta, även om fallet i oljepriset och de låga elpriserna i Sverige på kort sikt bidrar till att hålla tillbaka inflationen.

Framtiden

Kommunen har haft en större befolkningsökning än väntat det senaste året. Detta gör att behoven av skola, vård och omsorg ökar, vilket i sin tur utgör en påfrestning för kommunens ekonomi och verksamhet. Ambitionsnivån i verksamheterna är hög, ibland högre än vad de ekonomiska resurserna tillåter.

¹ Riksbankens penningpolitiska bedömning 2015-09-03

Den stora flyktingvåg som når Sverige kommer att påverka även Tyresö, vilket utgör en extra utmaning både vad gäller organisering, personella resurser och ekonomi.

Kommunens budget för 2016 har upprättats så att resultatet i den reguljära verksamheten motsvarar en nivå som är förenlig med god ekonomisk hushållning, dvs två procent av skatter och statsbidrag. För att resultatet ska uppnås krävs anpassning av verksamheternas nettokostnader på ca 2 % eller drygt 40 miljoner kronor. Detta kan delvis uppnås genom ökad effektivisering genom samordning av verksamheter, effektiva processer för lokalförsörjning och investeringar, men det gäller även att välja och välja bort.

2 Viktiga händelser

Tyresö toppar kommunranking

Svenskt kvalitetsindex rankar Tyresö som Sveriges populäraste kommun. 99 procent av medborgarna rekommenderar andra att flytta hit och är också nöjdast i länet med den kommunala servicen.

Förbättrat kvalitetsbetyg

För tredje gången deltog vi i år i Kommunkompassen, Sveriges kommuner och landstings (SKL) utvärdering av hur väl kommuner skapar förutsättningar för en bra verksamhet. Tyresö har sedan 2010 höjt sin poäng från 452 till 536 av möjliga 800. Rapporten ger massa tips om vad som kan förbättras, och även vad som är bra och bör bevaras.

Höjda meritvärden i skolan

Meritvärde i årskurs 9 i Tyresös kommunala skolor blev 232,2, en höjning med 7,7 poäng jämfört med läsåret 2013/2014. Även behörigheten till gymnasiet ökade och 92,7 procent av de nior som tog sin grundskoleexamen i Tyresö 2015 är behöriga till gymnasiet.

Samordnade varustransporter

I april började Tyresös varustransporter att samordnas. Målet är att halvera kommunernas koldioxidutsläpp. Även trafikmiljön blir säkrare. Det blir färre varustransporter till skolor och förskolor och de kommer att ske på bestämda tider.

Större byggprojekt

76 hyreslägenheter har börjat byggas i kvarter Pluto vid Töresjövägen. Bostäderna är utformade för att passa för studenter och unga. Mer än en tredjedel av lägenheterna är kompislägenheter på tre rum och kök. Huset blir det första flerbostadshuset i Sverige att passivhuscertifieras enligt internationell standard.

En markanvisningstävling för området Kryddvägen och Basilikagränd har avgjorts. Totalt 120 lägenheter kommer att byggas.

Vägarbetena för att bygga ut vatten och avlopp utefter Brakmarsvägen i Raksta, Bergholm och Solberga har startat.

Kvarterslinje till Skälsåtra invigd

Den 17 augusti var det premiär för kvarterslinjen 820. Tack vare att samarbete mellan SL, Nobina och Tyresö kommun trafikeras en ringlinje med mindre bussar under dagtid.

Avtal om flyktingmottagning

Tyresö kommun har avtalat med länsstyrelsen om att under 2015 ta emot 24 ensamkommande ungdomar i åldrarna 15-17 år, och även ta emot 65 nyanlända personer som fått permanent uppehållstillstånd för bosättning i kommunen.

Kultur- och kunskapscenter planeras

Etablering av ett kultur- och kunskapscenter i centrumnära läge planeras. Här planeras för högskoleförberedande gymnasium, vuxenutbildning, bibliotek, konsthall, café samt eventuellt konserhall och ytterligare samhällsfunktioner.

3 Mål och resultat

3.1 Livskvalitet – den attraktiva kommunen

Visionen om Tyresö som den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen ska prägla allt arbete. Det ska vara styrande för den fysiska planeringen av kommunen. Det ska prägla den mångfald av verksamheter som bedrivs av kommunen eller finansieras via kommunen oavsett om det handlar om skola, äldreomsorg eller parkförvaltning. En genomtänkt och långsiktig stadsplanering ska möjliggöra ett Tyresö som växer och tar ansvar i Stockholmsregionen, samtidigt som Tyresös värden – närhet till naturen och stora grönområden, närhet till vatten och skärgård, närhet till storstaden och vår trygghet i vardagen – ska värnas. Det ska vara lätt att leva i Tyresö och vara Tyresöbo. Tillsammans, i dialog med alla Tyresöbor, skapar vi framtidens Tyresö, den attraktivaste kommunen där man vill leva hela livet.

Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner

Trend och bedömning

Trenden är uppåtgående för i stort sett samtliga redovisade resultat för de indikatorer som följs för målet. Flera undersökningar visat att Tyresö blir en allt mer attraktiv boendekommun.

Vissa mått behöver ses över för att vara tillförlitliga. Dessa har kommenterats i tabellen ovan.

Kommentar:

Tyresö bäst i landet

Tyresö rankas som Sveriges bästa kommun i Svenskt Kvalitetsindex. 24 000 kommuninvånare har tillfrågats om hur nöjda de är med den kommunala servicen och om de kan tänka sig att rekommendera någon annan att flytta till kommunen där de bor.

Kommuninvånarna har också ombetts betygsätta den kommunala servicen på en skala 1-100. Den kommunala servicen i Tyresö får betyget 71, vilket är det bästa betyget i Stockholms län och på delad 15:e plats bland landets alla 290 kommuner.

Medborgarundersökningen – en kommun att rekommendera

Tyresö har fått ett betyg som är högre än genomsnittet för merparten av de faktorer som rör kommunen som en plats att bo och leva på. 81 procent av de svarande skulle rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tyresö. Nöjd-Region-Index (NRI) anger hur bra en kommun är att bo och leva i. NRI för Tyresö blev 71 för 2014, vilket kan jämföras med 67 år 2013. Snittet för samtliga 129 deltagande kommuner är 61.

Tidningen Fokus

I undersökningen 2015 rankas årligen Sveriges kommuner var det är bäst att bo. Tyresö har blivit en mer attraktiv kommun de senaste åren med årets ranking på plats 28 jämfört med plats 44 år 2013.

Rankningen baseras på ett index med 43 variabler och sammanställs i samarbete med Internationella Handelshögskolan i Jönköping. Allt från huspriser och arbetslöshet till bredbandstillgång och antalet sportanläggningar ingår. Samtliga 290 kommuner har rankats.

Kommunens miljöarbete

Miljöbilar

Totalt finns 104 personbilar i den kommunala organisationen. 65,4 procent är miljöfordon. Det är en kraftig ökning från tidigare 46 procent. Majoriteten av bilarna används av hemtjänstens personal. Sista halvåret har många personbilar bytts ut och ersatts av elhybrider. Kommunens följer den nationella definitionen för miljöfordon som regleras i Vägskattelagen.

Fler ansluter sig till matavfallsinsamling

Andelen hushåll som ansluter sig till matavfallshämtning ökar löpande. Vid senaste mätningen var 50 procent hushållen anslutna. Det kan ses en viss minskning av mängden insamlat hushållsavfall under perioden. Mängden insamlat matavfall ökar markant från ca 5 kg 2013 till nästan 15 kg per invånare och år första halvåret i år.

Infrastruktur och trafikmiljö

Tyresö, Nacka och Stockholm har tillsammans byggt ihop cykelvägnätet och därmed förbättrat förutsättningarna för cyklisterna. Cykelfrämjandets Kommunvelometer granskar och jämför kommuners arbete med cykelfrågor. 2015 har 37 kommuner deltagit i undersökningen. Tyresös sammanlagda resultat ligger över snittet. Busslinje genom Skälsåtra är i drift under en försöksperiod på ett år.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun – Svenskt Kvalitetsindex (24 000 invånare i Sverige)		99 %	99 %	
Tyresös medborgare bedömer hur det är att bo och leva i kommunen– Nöjd regionindex - max 100 (129 kommuner)	NRI 67	NRI 71	Ny mätning 2016	
”Här är det bäst att bo”– Tidningen Fokus - ranking (290 kommuner)	Plats 44	Plats 35	Plats 28	
Bibliotek, kultur och fritid – andel föreningsaktiva ungdomar (7-20 år)			Mätmetoden utvecklas under hösten	
Plan och exploatering – antal bostäder i antagna detaljplaner under året			52 bostäder	

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Miljö och trafik – andel miljöbilar i den kommunala organisationen (avser personbilar)		46 %	65,4 %	(Särskilt uppdrag med målet) 100 %
Miljö och trafik – andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen - inköpsstatistik		26 %	jan-juli 2015 32 %	30 %
Miljö och trafik – Insamlat matavfall per capita (kg)	5,2 kg	12 kg	14,6 kg utfall för jan-juni	
Miljö och trafik – Poäng i cykelfrämjandets kommunvelometer Maxpoäng 60		33 poäng	35,5 poäng	
Väghållning och park – Ranking i cykelfrämjandet kommunvelometer		Plats 22	Plats 22	
Väghållning och park – Beläggningsprogram kronor per invånare	Redovisas i årsredovisningen			
Renhållning – Hushåll som är anslutna till matavfallsinsamling	40 %	47 %	50 %	
Tyresö Bostäder AB – Nöjd Kundindex, max 5	NKI 3,70	NKI 3,80		

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner

Trend och bedömning

Kunskapsresultaten uppvisar en positiv trend. Andelen nöjda elever i årskurs 5 och 8 ökar också jämfört med året innan. Andelen föräldrar som är nöjda med fritidshem och förskolan har minskat något. Den ogiltiga frånvaron har ökat.

Kommentar:

Barn- och utbildningsförvaltningen har presenterat de resultat för vårterminen 2015 som rapporterats in till Skolverket för Tyresös kommunala skolor.

- Andelen elever i Tyresös kommunala skolor som uppnått målen i alla ämnen är den högsta sedan 19982 och ligger nu på nästan 84 procent. År 2015 har alla kommunala skolor i Tyresö en måluppfyllelse över 70 procent.
- Andelen behöriga elever till gymnasieskolan ökar för tredje året i rad. Mellan 2014 och 2015 ökar behörigheten för elever i Tyresös kommunala skolor med fem procentenheter till 92,7 procent. Fler flickor än pojkar är behöriga till gymnasieskolan.

² Statistik i Skolverkets databas SIRIS finns från 1998.

Värt att notera är att sänkningen av kunskapsresultat för matematik i årskurs 3 förra läsåret har hämtats igen markant från 62,7 procent till 82,1 procent.

Ny gymnasiereform

I kommunens kvalitet i korthet redovisades i januari att andelen gymnasieelever från Tyresö som fullföljer sin utbildning har minskat från 79,3 procent 2013 till 71,3 procent 2014. År 2014 gick de första eleverna ut gymnasiet enligt ny gymnasiereform med nytt kursinnehåll, betygssystem och högre krav för att få examen. Det är därför svårt att jämföra siffrorna med tidigare år.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015 jan - aug	Resultatmål 2018
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, samtliga skolor belägna i Tyresö kommun	210 poäng	215,7 poäng	Publiceras v.40	
Grundskola – genomsnittligt meritvärde årskurs 9, kommunala skolor	210 poäng	*224,5 poäng (217,2)	232,2 poäng	
Grundskola – Elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, samtliga skolor belägna i Tyresö kommun, andel (procent)	86,1 %	86,8 %	Publiceras v.40	
Grundskola – Elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (procent)	86,1 %	87,5 %	92,7 %	
Grundskola – Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, samtliga skolor belägna i Tyresö kommun, andel (procent)	76,2 %	80,9 %	Publiceras v.40	
Grundskola – Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (procent)	76,2 %	81,8 %	83,9 %	
Grundskola – andel elever som är nöjda med sin skola (årskurs 5)	75 %	83 %	87 %	
Grundskola – andel elever som är nöjda med sin skola (årskurs 8)	71 %	80 %	82 %	
Grundskola – andel föräldrar som är nöjda med sitt barns fritidshem (årskurs 2)	77 %	89 %	85 %	
Grundskola – ogiltig frånvaro i högstadiet (årskurs 7-9. Mått VI)	-	2,83 %	3,21 %	
Gymnasieskola – andel elever som fullföljt gymnasieutbildning efter fyra år (SCB)	79,3 %	71,3 %	Ny mätning i oktober	
Förskola – andel föräldrar som är nöjda med sitt barns förskola (1-5 år)	88 %	93 %	91 %	

* Genomsnittligt meritvärde i den offentliga statistiken på Skolverket är 217,2 poäng år 2014 för de kommunala skolorna. Den offentliga statistiken redovisades baserat på elevens 16 bästa betyg, trots att nyckeltalsdefinitionen ändrades från och med 2014.

Särskilda uppdrag

Konkurrensutsättning

All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Kommentar:

Socialförvaltningen har hittills infört LOV (lagen om valfrihetssystem) för hemtjänst och daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning. LOV-upphandling för boendestöd³ är på gång och genomförs i höst. Det pågår utredning om att tillämpa LOV för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen framöver.

Ekologiska livsmedel

Nämnderna ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 30 procent.

Kommentar:

Målet på minst 30 procent är uppnått redan efter första halvåret 2015.

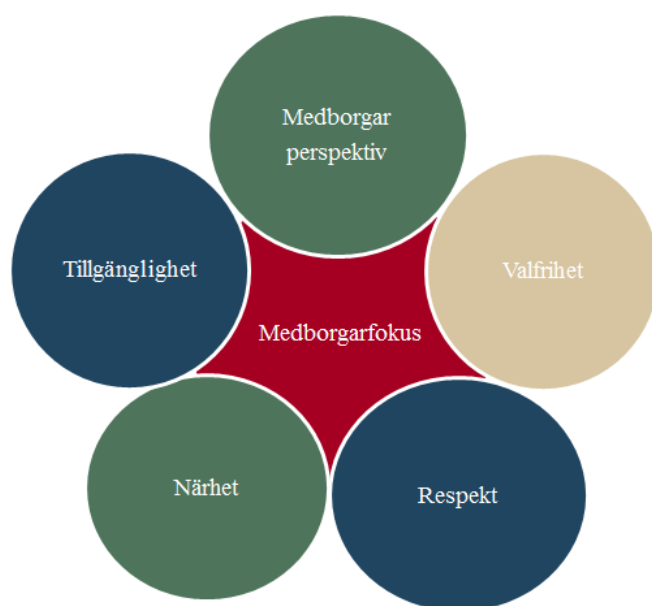
Den senaste mätningen visar på ett resultat på att 32 procent av andelen inköpta livsmedel i den kommunala organisationen är ekologiska.

³ Boendestöd kan beviljas för personer med psykisk funktionsnedsättning eller som omfattas av personkretsen enligt 1 § 1 LSS och bor i egen bostad samt har behov av stödinsatser, som inte ryms inom ramen för LSS. Insatserna syftar bland annat till att få struktur i vardagen.

3.2 Medborgarfokus – varje tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god nåbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- **Medborgarperspektiv:** Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- **Valfrihet:** Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- **Respekt:** Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- **Närhet:** Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- **Tillgänglighet:** Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Trend och bedömning

Trenden är uppåtgående för i stort sett samtliga indikatorer som mätts vid flera tillfällen. Det är bara nöjdheten hos brukare inom hemtjänsten som gått ner med en procentenhet.

Kommentar:

Ökad nöjdhet med kommunens verksamheter

I SCB:s medborgarundersökning har NMI har höjts till 61 för Tyresö jämfört med våren 2013 då resultatet var 56. Genomsnittet på NMI för samtliga deltagande kommuner 2014 är 55.

De verksamheter som fått högst betyg i Tyresö kommun är vatten och avlopp (84) och räddningstjänst (78). Lägst betyg fick verksamheten stöd för utsatta personer (47) och gymnasieskolan (48).

Jämfört med övriga kommuner är resultatet högre på flera områden exempelvis idrotts- och motionsanläggningar, gator och vägar, gång- och cykelvägar, miljöarbete, renhållning och sophämtning, räddningstjänst, vatten och avlopp.

Lättare att få kontakt med kommunen

Den årliga servicemätningen av hur kontakt med kommunen via e-post och telefon fungerar visar goda resultat 2014. På i stort sett samtliga punkter ligger Tyresö bättre än snittet för samtliga deltagande kommuner. E-posten fungerar utmärkt där 98 procent får svar inom två dagar. Andelen lyckade telefonsamtal inom 60 sekunder har stigit till 60 procent, men där finns fortfarande mycket att förbättra. Snittet för deltagande kommuner ligger på 49 procent.

Enhetliga öppettider på servicecenter har införts och målet är att på sikt ska hela kommunhuset samordna sina öppettider.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015 jan-aug	Resultatmål 2018
Medborgarnas betyg på kommunens verksamheter – (Nöjd medborgarindex) max 100	NMI 56	NMI 61	Ny mätning 2016	
Individ- och familjeomsorg – andel brukare (25-65 år med beviljat ekonomiskt bistånd) som fått arbete, praktik eller annan kompetenshöjande insats inom en månad från beslut			46,8 %	
Omsorg om personer med funktionsnedsättning – antal personer med daglig verksamhet enligt LSS som får arbete eller börjar studera		2 personer		
Omsorg om personer med funktionsnedsättning – andel medborgare som söker bistånd som anger att de är nöjda med biståndsavdelningens arbete med information bemötande och handläggningstider	76,7 %		Enkät från SKL/RKA under hösten 2015	*80 %
Äldreomsorg – andel brukare som anger att de är nöjda/mycket nöjda inom hemtjänst	90 %	89 %	Redovisas i november	*90 %

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015 jan-aug	Resultatmål 2018
Äldreomsorg – brukare i särskilt boende som riskbedöms när det gäller fall, undernäring respektive trycksår (65 år och äldre)			78 %	*100 %
Äldreomsorg – andel brukare som anger att de är nöjda/mycket nöjda inom särskilt boende	80 %	81 %	Redovisas i november	*85 %
Bibliotek, kultur och fritid – medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn fritidsmöjligheter (Nöjd Region Index) max 100	NRI 67	NRI 69	Ny mätning 2016	
Bibliotek, kultur och fritid – medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn kultur (Nöjd Medborgar Index) max 100	NMI 57	NMI 60	Ny mätning 2016	
Bibliotek, kultur och fritid – medborgares sammanställda betygsindex avseende faktorn idrotts- och motionsanläggningar (Nöjd Medborgar Index) max 100	NMI 64	NMI 68	Ny mätning 2016	
Renhållning – Tyresös medborgare bedömer renhållning och sophämtning i kommunen – (Nöjd Medborgar Index) max 100	NMI 63	NMI 71	Ny mätning 2016	
Bygglov – andel som instämmer helt på påståendet ”jag är nöjd med handläggningen i sin helhet”	32 %	71 %	Ny undersökning, ingår nu i SBA:s undersökning	

*Socialnämndens mål 2015

Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

Trend och bedömning

Trenden är uppåtgående för samtliga indikatorer.

Kommentar:

Medborgarna om sitt inflytande i Tyresö kommun

Nöjd-Inflytande-Index (NII) blev 45 för Tyresö i SCB:s medborgarundersökning, vilket är en klar förbättring mot 2013 då NII var 36. Det är också bättre än snittet 41 för samtliga deltagande kommuner 2014.

Den faktor som fått högst betyg i Tyresö är information (62). Lägst betyg fick faktorn påverkan (44). Tyresö har högre betyg än genomsnittet på samtliga områden utom kontakt där är resultatet i Tyresö är i nivå med genomsnittet.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Medborgarnas betyg för det inflytande de har på kommunens verksamheter och beslut- Nöjd Inflytandeindex SCB	NII 36	NII 45	Ny mätning 2016	
Fritidsgårdar – ungdomars upplevelse av inflytande i verksamheten*		75 %	81 %	

*Uppgiften avser andel som svarat ”stämmer helt och hållet” och ”stämmer ganska väl” på påståendet: Jag kan vara med och bestämma om vad som ska hända på fritidsgården.

3.3 Blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö. Kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor. Genom god planering kan fler arbetsplatser och företag få utrymme att etablera sig och växa i Tyresö. Det ska vara enkelt att vara företagare och entreprenör i Tyresö – kommunens service ska vara god och snabb. Vi konkurrerar aldrig med näringslivet. Ett bra lokalt företagsklimat bidrar till hög sysselsättningsgrad och få arbetslösa.

En handlingsplan för hur detta målområde ska utvecklas ska tas fram och implementeras under perioden 2016-2018.

Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat

Trend och bedömning

Resultaten för 2015 är inte samstämmiga. Vissa resultat visar på uppgång, andra på en nedåtgående trend.

Kommentar:

Företagsklimat, service och bemötande

Årets Företagarkommun

Bättre placering för Tyresö, fyra placeringar uppåt i rankingen. Årets Företagarkommun bygger på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan en kommun få en låg placering ett år, och en mycket hög placering nästa år. De som har ökat mest får en hög placering, och de som har ökat minst får en låg placering, oavsett på vilken nivå företagandet ligger.

Stockholm Business Alliance – nöjd kund index, NKI 2015

NKI 2015 för Tyresö är 68 och Tyresö hamnar på 31:a plats när helheten bedöms. Vi når inte upp till SBA:s mål på 75, men vi behåller fortfarande betyg godkänt enligt undersökningen. Resultatet för både brandskydd och bygglov är högre än förra året. Miljö- och hälsa är oförändrat och för serveringstillstånd är värdet sämre än tidigare. Anmärkningsvärt är att resultaten för kommunerna i Södertörns brandskyddsförbund skiljer sig markant åt. Exempelvis ligger Botkyrka (3) och Haninge (6) i topp medan Tyresö ligger långt ner i rankingen på plats 34.

Undersökningen avser fem områden, bygglov, markupplåtelse, miljötillsyn, brandtillsyn samt serveringstillstånd/tillsyn. Andelen kontakter är störst inom miljötillsyn som svarar för 60 procent av svaren. Företagare både inom och utanför kommunen samt privatpersoner.

Svenskt näringsliv

Tyresö hamnar på plats 62 i årets mätning av företagsklimatet. Det är en försämring med 19 placeringar. Svenskt Näringsliv genomför undersökningen som baseras på enkätsvar 2015.

Bygglov

Bygglovalliansens undersökning pågick fram till och med 2013. Därefter har respektive kommun upphandlat NKI-undersökningen istället och frågorna har till viss del ändrats.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Företagare inom kommunen bedömer kommunens företagsklimat – Svenskt Näringsliv	Plats 26	Plats 43	Plats 62	Plats 25
Så uppfattar företagare utanför kommunen servicen de fått från kommunen – SBA Servicemätning	Plats 63	Plats 69	Plats 68	
Tyresös ranking i ”Årets företagarkommun” – UC/Företagarna	Plats 175	Plats 43	Plats 39	
Bygglov – så nöjda är företagare utanför kommunen med servicen de fick (NKI Bygglov, SBA)	NKI 35	NKI 65	NKI 69	

Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen

Trend och bedömning

Försämrad trend, nedgång i rankingen jämfört med förra året.

Kommentar:

Företagsklimat, Svenskt Näringsliv

Tyresö hamnar på plats 62 i årets mätning av företagsklimatet. Det är en försämring med 19 placeringar. Svenskt Näringsliv genomför undersökningen som baseras på enkätsvar 2015.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Företagare inom kommunen bedömer kommunens företagsklimat – Svenskt Näringsliv	Plats 26	Plats 43	Plats 62	Plats 25

Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög

Trend och bedömning

Trenden är konstant låg. Resultaten har inte förändrats nämnvärt över tid. Resultaten för de senaste tre åren visar inte några stora förändringar.

Kommentar:

Arbetslösheten i Tyresö har hållit en konstant låg nivå under perioden januari-augusti. För åldersgruppen 16-64 år ligger Tyresö under rikssnittet på 6 procent. Även för gruppen ungdomar, 18-24 år är arbetslösheten låg i förhållande till rikets ca 8 procent.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Andel arbetslösa (16-64 år) i kommunen per år	3,8 %	3,2 %	3,2 % Resultat per 31 augusti	
Andel arbetslösa (18-24 år) i kommunen per år	5,9 %	4,5 %	4,8 % Resultat per 31 augusti	
Arbetscentrum – andel av kommunens ungdomar som varken studerar eller arbetar (16-20 år)		5 %	3,1 %	
Vuxenutbildning – andel elever som uppnått godkända betyg på grundläggande nivå och gymnasial nivå	89 %	90 %		

*Siffrorna ovan innehåller både öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadsåtgärder. Resultatet för 2013 och 2014 baseras per den 31 december.

3.4 Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner.

Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare

Trend och bedömning

Se under kommentarer.

Kommentar:

Denna fråga har inte funnits med förut vid medarbetarundersökningar. I september 2015 kommer en liten enkät bestående av SKL:s 9 frågor om hållbart medarbetarengagemang att skickas till alla anställda. En fråga om ”du som medarbetare kan rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare” med svarsalternativen ja eller nej, kommer då att läggas till.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare för bekanta	-	-	0	70 %

Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent

Trend och bedömning

Trenden pekar för närvarande åt fel håll. Sjukfrånvaron i kommunen ökar istället för att minska.

Kommentar:

Det är främst den långa sjukfrånvaron över 60 dagar som ökar. Under den här perioden har den ökat sin andel av sjukfrånvaron från 49,01 procent 2013 till 54,62 procent 2015. Den korta sjukfrånvaron har under samma period ökat marginellt med 0,3 procent.

Sjukfrånvaron ökar just nu i hela Sverige. Försäkringskassan har tillsatt fler utredningar för att försöka gå till botten med orsakerna. Enligt utredare på försäkringskassan beror minst halva ökningen på att sjukersättning tills vidare inte beviljas i samma utsträckning. Istället blir personerna kvar i långa sjukskrivningar och sjukfrånvarotalen ökar.

Som ett led i projektet att minska sjukfrånvaron har HR -avdelningen (Human Resources) träffat kommunens chefer och gått igenom diagnoser och orsaker till sjukfrånvaro. Många är sjukskrivna med allvarliga diagnoser med privatrelaterade orsaker.

Det vi kan påverka som arbetsgivare ska vi arbeta med och det är mycket viktigt att börja tidigt med rehabiliteringsarbetet. HR håller på att utarbeta en handbok för chefer som ska ge stöd i arbetet med rehabilitering. Syftet är att ge en snabbare och mer strukturerad rehabiliteringsprocess som ska ge den anställda större möjlighet att komma tillbaka till sitt arbete. All forskning säger att redan efter tre månaders sjukskrivning minskar den möjligheten drastiskt.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
	Jan-Juli	Jan-Juli	Jan-Juli	
Den totala sjukfrånvaron i kommunen (%)				
Siffrorna avser månadsanställda, alla anställningsformer.	6,15 %	6,61 %	7,65 %	3,99 %

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål

Trend och bedömning

Se under kommentarer.

Kommentar:

I den korta medarbetarenkät som HR kommer att genomföra hösten 2015 kommer även en fråga om önskad sysselsättningsgrad att läggas till. Den frågan har inte ställts tidigare.

Ett förberedelsearbete med rutiner för att underlätta hanteringen av utökad sysselsättningsgrad har gjorts. Därutöver har ett kollektivavtal om flytande tid har tecknats med Kommunal. Kollektivavtalet ska möjliggöra att fler som arbetar deltid inom äldre- och funktionshinderomsorg ska kunna få, i första hand, en högre sysselsättningsgrad.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Resultat 2015	Resultatmål 2018
	Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	-	-	0

3.5 God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare.

Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna – Tyresöborna – genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och stadsbidrag under mandatperioden

Trend och bedömning

De senaste åren har Tyresö inte kunnat leva upp till målet. För att kunna klara målet i framtiden måste nämnderna bättre anpassa verksamheten efter de angivna budgetramarna.

Tyresö kommer inte att uppfylla målet för 2015.

Kommentar:

I juni 2015 fick nämnderna i uppdrag av Kommunfullmäktige att lämna förslag på förbättringar av det ekonomiska utfallet. Förhoppningsvis leder detta till lägre framtida kostnader. Då är målet möjligt att nå för resten av mandatperioden.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Prognos 2015	Resultatmål 2018
Resultat	2,0 %	0,3 %	-0,4 %	2,0 %

Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Trend och bedömning

Sedan några år tillbaka har nämndernas budgetföljsamhet varit sämre. Tyresö kommer inte att uppnå målet 2015. Nedanstående tabell visar de senaste årens budgetföljsamhet från nämnderna i mkr.

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
+7	+7	+3	-52	-17	-52	-39	-27

Kommentar:

Bedömningen är att det kan vara svårt att nå detta redan 2016. Det är viktigt att samtliga nämnder arbetar med anpassningar för att förbättra budgetföljsamheten. I annat fall kommer samtliga ekonomiska målsättningar bli svåra att nå under mandatperioden.

Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten

Trend och bedömning

De senaste åren har storleken på investeringsprogrammet växt kraftigt. Då många projekt dock blir försenade har något enstaka år ändå haft ganska små investeringsutgifter.

Trots stora engångsintäkter från markförsäljning och återbetalning av försäkringsmedel från AFA är bedömningen att målet inte kan nås under 2015.

Kommentar:

De planerade utgifterna i det nyligen beslutade investeringsprogrammet gör att målet med all säkerhet inte kommer att nås någon gång under mandatperioden. För att ändra på den bedömningen behöver investeringsprogrammet minskas. Dessutom behöver nämndernas budgetföljsamhet öka kraftigt.

Indikator	Resultat 2013	Resultat 2014	Prognos 2015	Resultatmål 2018
Andel investeringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	52,4 %	112,3 %	80 %	100 %

3.6 Sammanfattande bedömning av verksamhet och ekonomi

Kommunens verksamheter bedrivs i allt väsentligt på ett sätt som är förenlig med god ekonomisk hushållning. Detta gäller särskilt områdena "Livskvalitet" och "Medborgarfokus". Värt att uppmärksamma framöver är de skiftande resultaten inom området "Blomstrande näringsliv". Ett annat område som bör ägnas uppmärksamhet åt är området "Attraktiv arbetsgivare", där vi ser en tendens till ökad sjukfrånvaro.

Kommunens ekonomi har stärkts de senaste åren, vilket soliditetsutvecklingen visar. Svagheten är följsamheten mot budget, och återigen är det "extraordinära" intäkter som gör att balanskravet beräknas klaras. I kombination med en hög investeringsnivå finns risker i ekonomin. Bedömningen är att kommunens finanser hittills visat på god ekonomisk hushållning.

4 Väsentliga personalförhållanden

Personalvolym

Följande siffror är en jämförelse mellan perioderna januari till augusti 2014 och 2015.

Antalet medarbetare i kommunen har ökat med 80 personer till 3230. Omräknat till årsarbetare (antal heltider) har kommunens anställda dock minskat med 22 personer och är 2438. Gruppen tidsbegränsat timanställda har minskat med 79 personer och är 636 personer.

78 procent av kommunens anställda är kvinnor. En marginell ökning med 0,3 procent från föregående år.

Medelåldern hos kommunens anställda ligger på 44,4 år, samma som föregående år.

Anställda

Vi har för närvarande några svårrekryterade grupper vilket vi delar med övriga kommuner. Det är främst ingenjörer inom stadsbyggnadsområdet där konkurrensen är hård med både andra kommuner och den privata sektorn. Socialsekreterare, lärare inom naturvetenskapliga ämnen, fritidspedagoger och förskollärare är också svårrekryterade grupper. Inom gruppen socialsekreterare och bygglovsarkitekter har personalomsättningen varit hög.

Chefsförsörjning

Omsättningen på chefer i kommunen har det senaste året varit relativt stor. 28 chefstillsättningar har gjorts varav 17 av tjänsterna är tillsatta med interna rekryteringar.

Kompetensförsörjning

Under våren 2015 har HR-avdelningen arbetat med att ta fram ett arbetsgivarerbjudande för kommunen, dels ett generellt arbetsgivarerbjudande samt fem stycken specifika arbetsgivarerbjudanden för svårrekryterade yrkesgrupper. Detta har gjorts i samarbete med ett konsultföretag som har genomfört fokusgrupper med fem grupper av utvalda medarbetare samt en workshop med kommunledningsgruppen. Resultatet från fokusgrupper och workshop samt interna styrdokument har resulterat i en rapport med arbetsgivarerbjudanden, en strategi för framtida arbete med målområdet ”attraktiv arbetsgivare” samt ett koncept för hur vi ska marknadsföra oss som arbetsgivare internt och externt. Arbetet fortsätter utifrån den strategi som tagits fram.

Ett annat sätt att marknadsföra Tyresö kommun är att vi har anställda studentmedarbetare som arbetar 10 timmar per vecka under sina studier på olika arbetsplatser i kommunen.

Medarbetar- och chefsenkäten 2015

En kort enkät med 11 frågor kommer att skickas till alla anställda i september 2015. Enkäten kommer att bestå av SKL:s frågor om hållbart medarbetarengagemang plus en fråga om kommunen som attraktiv arbetsgivare och en fråga om önskad sysselsättningsgrad.

Sjukfrånvaron

Just nu ökar sjukfrånvaron istället för att minska. Sjukfrånvaron har totalt ökat med 1,04 procent jämfört med samma period 2014.

De verksamhetsområden som har ökat mest är

- Verksamheten för personer med funktionsnedsättning, från 8,3 procent till 10,05 procent
- Äldreomsorgen, från 8,98 procent till 10,52 procent
- Individ- och familjeomsorg, från 6,66 procent till 9,02 procent
- Förskolan, från 7,3 procent till 9,5 procent.

Även andra verksamhetsområden har ökat sin sjukfrånvaro men är relativt små och påverkar inte det totala resultatet i större omfattning. Några områden har också glädjande minskat sin sjukfrånvaro.

Se kommentarer angående sjukfrånvaron under strategiska mål.

Arbetsmiljön

Alla arbetsplatser har nu arbetat med SMART under 2 år. SMART ska fungera som ett stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet och en garant för att arbetet blir utfört. Det är en webbaserad tjänst som möjliggör för verksamheterna att varje år kartlägga och bedöma eventuella risker i arbetsmiljön och därefter hantera och minimera riskerna.

En översyn av SMART ska göras under hösten 2015.

Löneöversynen 2015

Vid löneöversyn 2015 blev Resultatet 2,68 procent totalt för kommunen.

5.2 Kommunens ekonomiska utveckling

Driftsredovisning

Resultatet per augusti uppgick till +70,1 (65,0 år 2014) miljoner. Verksamhetens nettokostnader uppgick till -1 398,6 (-1 340,2) mkr. Verksamhetens intäkter är 63,0 mkr högre än föregående år, verksamhetens kostnader är 114,9 mkr och avskrivningar 6,6 mkr högre. Skatteintäkter och statsbidrag uppgick under perioden till 1 472,4 (1 411,0) mkr. Finansnettot var -3,8 (-5,8) mkr, vilket förklaras av lägre finansiella kostnader. Resultatet uppgick till 4,8 (4,6) procent av skatter och statsbidrag.

Det starka resultatet beror bland annat på redovisningen av semesterlöneskulden. Vid utgången av augusti har denna skuld sjunkit med över 32 miljoner, vilket ger en resultatförbättring med motsvarande belopp. Vid kommande årsskifte beräknas skulden vara tämligen oförändrad.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för perioden.

Resultatet för 2015 prognostiseras till +23,0 miljoner, vilket är 8,5 miljoner högre än budgeterat resultat.

Skatteintäkter, fastighetsavgift och utjämningsystem prognostiseras bli 3,8 miljoner lägre än budget.

Internräntan beräknas ge ett överskott mot budget på 7,0 miljoner. Markförsäljning, driftförda investeringsutgifter och compensation till fastighetsenheten ger sammantaget ett positivt utfall på ca 16,1 miljoner. Den demografiska utvecklingen ger ett underskott inom för- och grundskola på 7,8 miljoner. Finansnettot beräknas bli 13,1 miljoner lägre än budgeterat beroende på en låg räntenivå.

Det faktiska resultatet är detsamma som balanskravsresultatet för prognosen 2015.

De verksamhetsområden som ligger under **Kommunstyrelsen** prognosticerar ett överskott på 1,5 miljoner kronor för 2015. Positiv prognosavvikelse återfinns på den gemensamma verksamheten (3,5 miljoner), samt negativ avvikelse på den politiska verksamheten och renhållningen på 1 miljon kronor vardera. Per sista augusti är resultatet 4,2 miljoner kronor jämfört med budget.

Byggnadsnämnden redovisar ett resultat på minus 900 tkr tom aug månad jämför med budget. Helårsprognosen är ett underskott på 1,1 miljoner kronor.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde prognosticerar ett underskott på 4,7 miljoner kronor och underskottet ligger främst på gymnasieskolans utförarenhet som tappat många elever. Utfallet per augusti månad är ett överskott om 2,4 miljoner kronor.

Kultur och Fritidsnämnden har ett resultat per augusti på plus 2,5 miljoner kronor och prognosticerar ett överskott på 1,5 miljoner kronor. Överskottet kan bland annat hänföras till effektiviseringar på Tyresövallen och Trollbäckens IP som medfört lägre kostnader.

Barn- och utbildningsförvaltningen ligger minus 7,8 miljoner gentemot budget per sista augusti med en sammanlagd prognos på minus 5,8 miljoner för året. Förskolan förväntas gå 2,5 mkr plus och grundskolan 8,3 miljoner minus mot budget. Huvuddelen av underskottet ligger på beställarsidan på särskolan och ökade utbetalningar av tilläggsbelopp jämfört med budgeterat.

Socialnämndens utfall per sista augusti är minus 17,5 miljoner jämfört med budget. Årsprognosen ligger på minus 21,5 miljoner. För individ- och familjeomsorgen uppgår nettoresultatet till och med augusti till minus 8,0 miljoner kronor och årsprognosen beräknas uppgå till minus 9 miljoner. För äldreomsorgen är utfallet minus 5,6 mkr mot budget och årsprognosen ligger på minus 7 miljoner. För personer med funktionsnedsättning ligger utfallet på minus 3,9 miljoner och prognosen på minus 5,5 miljoner.

Följande tabell redovisar hela driftbudgetuppföljningen.

Driftredovisning per augusti 2015						mkr
Verksamhetsområden	Period budget	Period utfall	Period avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Års-avvikelse
KOMMUNSTYRELSEN	-154,3	-150,2	4,2	-231,5	-230,0	1,5
Gemensam verksamhet	-52,2	-49,6	2,7	-78,4	-74,9	3,5
Kommunalförbund mm	-28,1	-27,5	0,6	-42,2	-42,2	0,0
Politisk verksamhet	-14,1	-14,6	-0,5	-21,1	-22,1	-1,0
Näringsliv	-0,8	-0,8	0,0	-1,2	-1,2	0,0
Plan och Exploatering	-12,0	-12,5	-0,5	-18,0	-18,0	0,0
Väghållning och park	-44,4	-41,8	2,6	-66,7	-66,7	0,0
Miljö, trafik och övrigt	-2,6	-2,6	0,1	-4,0	-4,0	0,0
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-1,0	-1,0
BYGGNADSNÄMNDEN	-2,8	-3,6	-0,9	-4,1	-5,2	-1,1
Bygglovsverksamhet	-2,8	-3,6	-0,9	-4,1	-5,2	-1,1
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	-158,4	-156,0	2,4	-237,6	-242,3	-4,7
Arbetscentrum	-6,7	-6,3	0,3	-10,0	-10,0	0,0
Vuxenutbildning	-17,4	-18,3	-0,9	-26,0	-26,5	-0,5
Gymnasieskola	-134,4	-131,4	3,0	-201,6	-205,8	-4,2
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	-80,2	-77,7	2,5	-120,4	-118,9	1,5
Bibliotek, kultur och fritid	-72,2	-69,9	2,2	-108,3	-106,8	1,5
Fritidsgårdar	-8,1	-7,8	0,3	-12,1	-12,1	0,0

Driftredovisning per augusti 2015						mkr
Verksamhetsområden	Period budget	Period utfall	Period avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Års-avvikelse

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	-612,8	-620,6	-7,8	-919,1	-924,9	-5,8
Förskola	-183,9	-186,1	-2,2	-275,8	-273,3	2,5
Grundskola	-428,9	-434,4	-5,6	-643,3	-651,6	-8,3

SOCIALNÄMNDEN	-447,2	-464,7	-17,5	-670,8	-692,3	-21,5
Individ- och familjeomsorg	-102,8	-110,7	-8,0	-154,2	-163,2	-9,0
Äldreomsorg	-195,3	-200,9	-5,6	-292,9	-299,9	-7,0
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-149,2	-153,1	-3,9	-223,7	-229,2	-5,5
Summa verksamhetsområden	-1 455,7	-1 472,8	-17,1	-2 183,6	-2 213,7	-30,1

FINANSFÖRVALTNING						
Pensioner	-33,3	-32,9	0,4	-50,0	-50,0	0,0
Förändring semesterlöneskuld	-0,7	32,4	33,0	-1,0	-1,0	0,0
Förändring pensionsavsättning	-3,3	-3,0	0,3	-5,0	-4,0	1,0
Statsbidrag maxtaxa	12,0	11,3	-0,7	18,0	17,0	-1,0
Intäkt kapitaltjänst (internränta)	26,0	31,0	5,0	39,0	46,0	7,0
Återbetalning AFA	0,0	14,0	14,0	0,0	14,0	14,0
Markförsäljning	0,0	26,4	26,4	0,0	26,4	26,4
Driftförda investeringsutgifter	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-6,0	-6,0
Hyreskompensation KSK	0,0	-4,3	-4,3	0,0	-4,3	-4,3
Demografi för- o grundskola	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,8	-7,8
Övrigt	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0
Summa finansförvaltning	0,7	74,2	73,6	1,0	30,3	29,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 455,0	-1 398,6	56,5	-2 182,6	-2 183,4	-0,8

Driftredovisning per augusti 2015						mk
Verksamhetsområden	Period budget	Period utfall	Period avvikelse	Års-budget	Års-prognos	Års-avvikelse

SKATTEINTÄKTER, STATS BIDRAG OCH UTJÄMNINGSSYSTEM

Skatteintäkter	1 336,8	1 340,0	3,2	2 005,2	2 010,9	5,7
Generella statsbidrag och utjämningsystem	140,3	132,4	-7,9	210,5	201,0	-9,5
Summa skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem	1 477,1	1 472,4	-4,7	2 215,7	2 211,9	-3,8

Finansiella intäkter	4,7	4,3	-0,4	7,0	6,5	-0,5
Finansiella kostnader	-17,1	-8,1	9,0	-25,6	-12,0	13,6
Resultat	9,7	70,1	60,4	14,5	23,0	8,5

Investeringsuppföljning

Investeringsutgifterna uppgår till 89,1 miljoner netto per augusti 2015. Efterföljande tabell visar utfallet för investeringsprogrammet fram till augusti 2015.

Investeringsuppföljning aug				mkr
	Utfall	Utfall	Utfall	Budget
	Inkomster	Utgifter	Netto	Netto
Exploatering Östra Tyresö	0,0	-1,4	-1,4	-33,8
Exploatering övriga Tyresö	0,0	-5,7	-5,7	-67,9
Gata och park	0,0	-10,3	-10,3	-40,8
Fritidsanläggningar	0,0	-0,9	-0,9	-51,2
Miljö- och klimat investeringar	0,0	-1,0	-1,0	-1,0
Inventarier, IT etc.	0,0	-4,0	-4,0	-5,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-16,6
Verksamhetslokaler	0,0	-24,2	-24,2	-79,4
Ombyggnad centrum till den nya visionen	-5,4	-21,5	-26,9	-72,1
Egenfinansierade projekt	0,0	-1,2	-1,2	-43,0
Vatten och avlopp	8,3	-17,0	-8,7	-20,6
Renhållning	0,0	-4,7	-4,7	-25,1
SAMMANLAGT	2,9	-92,0	-89,1	-456,5

Erfarenheten visar att eftersläpningar uppkommer i investeringsprogrammet. Anledningen till förseningen är flera, men en är att detaljplaner inte vinner laga kraft på grund av att de överklagas. Det är svårt att i nuläget peka på vilka projekt som kommer att senareläggas. De största enskilda investeringsprojekten hittills under 2015 är:

Projekt	mkr
Omvandling Tyresö centrum	19,0
VA-sanering	16,3
Tyresövägen	8,5
Villa Linde LSS-boende	6,7
Masshanteringsplats Mediavägen	4,4
Solberga etapp 7	4,3
IT-investeringar	4,0

Förmodligen uppgår årets investeringsutgifter netto till ca 150 miljoner. Det skulle innebära att nyupplåningen skulle stanna vid 30 miljoner under 2015. Den totala skulden till banker/kreditinstitut skulle därmed vid årsskiftet uppgå till 600 miljoner.

5.3 Finansiell uppföljning och riskhantering

Upplåning och skuldförvaltning

Kommunen har under året ökat upplåningen från 570 miljoner vid årets början till 600 miljoner per sista augusti. Beroende på att räntorna har fallit under året och äldre lån har omsatts ligger kommunens finansiella kostnader väsentligt under budget, trots att den genomsnittliga räntebindningstiden har förlängts. Den genomsnittliga räntenivån på totala skuldstocken uppgår numera till 1,19 procent. Troligen kommer den genomsnittliga räntenivån att kunna pressas något ytterligare under första kvartalet 2016 då äldre lån förfaller. Riksbanken signalerar för närvarande att en första höjning av reporäntan kan komma att ske under andra halvåret 2016. Kommunen har ett omfattande investeringsprogram och upplåningsbehovet förväntas öka de närmaste åren, vilket kan innebära en ekonomisk påfrestning om/när den allmänna räntenivån vänder uppåt igen.

I notförteckningen finns en sammanställning över aktuell upplåning.

Borgensåtaganden

De stora borgensåtagandena gäller Tyresö Bostäder AB, Tyresö Nya Badanläggning AB och Tyresö Vindkraft AB. Det totala borgensåtagandet uppgår till 1476,4 Mkr.

I notförteckningen finns en sammanställning över borgensåtagandena.

Pensionsmedelsförvaltning (mkr)	2015-08-31	2014-12-31
Avsättningar för pensioner intjänade > 1998	189,5	181,2
Avsättningar för pensioner intjänade < 1998	837,8	874,0
Totala pensionsförpliktelser	1 027,3	1 055,2
Finansiella placeringar	0,0	0,0
Återlåning i verksamheten	1 027,3	1 055,2

Av tabellen framgår att den totala pensionsförpliktelsen uppgick till 1 027,3 (1 061,5) mkr.

Kommunen har inte gjort någon reservering av medel för framtida pensioner utan återlånar hela det belopp som motsvaras av pensionsförpliktelserna.

Soliditet

Vid uppföljning av soliditet bör denna presenteras så att ansvarsförbindelsen för pensioner ingår. Nedanstående tabell visar soliditetens utveckling för Tyresö kommun sedan 2011.

				prognos
2011	2012	2013	2014	2015
-4	+1	+1	+2	+5

Den positiva utvecklingen beror på att de senaste årens resultat har varit höga, vilket enbart beror på markförsäljningar och återbetalning av försäkringsmedel från AFA. Dessutom tillkommer numera effekten av att storleken på ansvarsförbindelsen minskar.

Kommunala bolag

Tyresö bostäder redovisar ett resultat efter finansiella poster per augusti på +26,4 miljoner. Det prognostiserade resultatet för helåret i den löpande verksamheten är +23,4 miljoner.

Tyresö Vindkraft AB kommer alltid att ha ett nollresultat då Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB belastas med de upparbetade kostnaderna. Det kommer inom kort att presenteras en lönsamhetsanalys över helheten med att driva ett eget vindkraftverk.

Tyresö Näringslivsbolag redovisar ett resultat efter finansiella poster per augusti på -0,1 miljoner.

6 Ekonomisk analys och riskbedömning av nämnder och bolag

Avsnittet tar upp de risker vi också styr över. Därför berörs inte ekonomisk konjunkturutveckling, migrationsströmmar eller liknande i följande avsnitt.

6.1 Nämnder

Budgetföljsamhet

De senaste åren har budgetföljsamheten försämrats. Större underskott har framförallt synts i de stora verksamheterna.

Om trenden fortsätter försvårar det kommunens möjligheter att nå sina mål för god ekonomisk hushållning.

Investeringsprogram

Investeringsprogrammet är omfattande. Även om omvandling av norra Tyresö Centrum finansieras via markförsäljning och exploateringsbidrag innefattar investeringsprogrammet omfattande investeringar i den kommunala verksamheten, bland annat för nya skolbyggnader, äldreboenden och sociala boenden. Om investeringsprogrammet fullföljs kommer det att leda till en kraftigt ökad upplåning de närmaste åren.

En ökad upplåning ökar de finansiella riskerna för kommunen. En fördubblad upplåning innebär en fördubbling av de finansiella kostnaderna. Detta är i dagens läge inte särskilt oroande, men ingen vet när dagens låga räntenivåer förändras.

Med dagens upplåning och nuvarande räntenivåer uppgår den årliga finansiella kostnaden för den externa upplåningen till ca 7,2 miljoner. Med fördubblad upplåning och en genomsnittlig räntenivå på 3,5 procent skulle motsvarande finansiella kostnad uppgå till cirka 42 miljoner.

Driftbudgeten kommer att belastas av kraftigt ökade avskrivningskostnader. Detta utrymme skulle i annat fall kunna läggas på andra prioriterade områden inom den kommunala verksamheten.

6.2 Bolag

Tyresö bostäder verkar på Stockholms fastighetsmarknad, vilket gör det enkelt att hyra ut bostäder. Bolaget har heller inte några utbyggnadsplaner som är av den arten att de innebär någon större finansiell risk för ägaren.

Om energiskattebefrielsen försvinner för Tyresö Vindkraft AB finns ingen ekonomisk fördel med att driva ett eget vindkraftsbolag. Även med energiskattebefrielsen är det tveksamt om det är ekonomiskt lönsamt givet det låga energipriset. Beloppen i sammanhanget är dock ganska små.

6.3 Kommunalförbund

Ingen risk föreligger med de Kommunalförbund som Tyresö är anslutna till.

7 Finansiella sammanställningar för koncernen och kommunen

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunen

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr.

Anläggningstillgångar. Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader	3 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

För anläggningstillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Från räkenskapsåret 2015 tillämpar kommunen komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. Alla betydande investeringar som tas i bruk delas in i komponenter. Arbetet med uppdelning av befintliga anläggningstillgångar har påbörjats under 2015.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänförs till, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns Miljö- & hälsoskydds- förbund	29,6 %
• Södertörns Överförmyndarnämnd	13,16 %
• Södertörns brandförsvarsförbund	9,04 %
• Stockholmsregionens Försäkrings AB	4,07 %
• Vårlyjus AB	5,5 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 procent av rösterna konsolideras, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt rekommendation RKR 8.2, på grund av marginell ekonomisk betydelse för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

RESULTATRÄKNING

		Kommunen		Sammanställd redovisning	
		Delår aug 2015	Delår aug 2014	Delår aug 2015	Delår aug 2014
Mnkr					
Verksamhetens intäkter	Not 1	350,1	301,0	483,4	-
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 698,6	-1 583,7	-1 766,2	-
Avskrivningar	Not 3	-64,1	-57,5	-90,5	-
Jämförelsestörande poster	Not 4	14,0	-	14,0	-
Verksamhetens nettokostnad		-1 398,6	-1 340,2	-1 359,3	0,0
Skatteintäkter	Not 5	1 340,0	1 270,2	1 340,0	-
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	132,4	140,8	132,4	-
Finansiella intäkter	Not 7	4,3	4,9	0,4	-
Finansiella kostnader	Not 8	-8,1	-10,7	-26,3	-
Jämförelsestörande finansiella poster	Not 4	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		70,1	65,0	87,1	0,0
Uppskjuten skatt bolag		-	-	0,9	-
Extraordinära intäkter		-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		70,1	65,0	88,0	0,0

BALANSRÄKNING

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014
Mnkr				

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	1 822,7	1 795,4	3 605,4
Maskiner och inventarier	Not 10	62,9	62,2	66,1
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	91,2	91,7	29,0
Summa anläggningstillgångar		1 976,7	1 949,3	3 700,6
Omsättningstillgångar				
Förråd, exploateringstillgångar m m	Not 13	69,6	64,0	69,6
Kortfristiga fordringar	Not 14	188,3	182,3	176,0
Kassa, bank	Not 15	77,6	64,7	231,5
Summa omsättningstillgångar		335,5	310,9	477,1
SUMMA TILLGÅNGAR		2 312,2	2 260,2	4 083,6

BALANSRÄKNING

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014
Mnkr				

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	Not 16				
Årets resultat		70,1	5,7	88,0	209,8
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
Övrigt eget kapital		929,7	924,0	1 330,2	1 129,8
Summa eget kapital		999,7	929,7	1 418,2	1 339,6

Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	189,8	181,2	189,8	181,2
Övriga avsättningar		-	-	34,9	34,9
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18	833,7	804,2	2 206,6	2 135,2
Kortfristiga skulder	Not 19	288,9	345,2	328,2	392,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 312,2	2 260,2	4 177,7	4 083,6

BALANSRÄKNING

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014	Delår aug 2015	Årsbokslut 2014
Mnkr				

PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland					
skulder och eller avsättningar	Not 20	858,4	874,0	858,4	874,0
Övriga ansvarförbindelser	Not 21, 22	1 476,4	1 507,2	169,2	167,5
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	541,8	585,0	479,2	506,5
SUMMA PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		2 876,6	2 966,2	1 506,8	1 548,0

Skulder i %		48,6 %	50,9 %	60,7 %	61,9 %
Soliditet (exkl. panter och ansvarförbindelser)		43,2 %	41,1 %	33,9 %	32,8 %
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)		6,1 %	2,5 %	13,4 %	11,4 %

Noter

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Delår aug 2014	Delår aug 2015	Delår aug 2014
Mnkr				

Not 1 Verksamhetens intäkter					
INTÄKTER					
Försäljningsintäkter		3,2	3,2	3,0	-
Taxor och avgifter		122,3	111,8	111,4	-
Hyror och arrenden		44,6	39,4	195,5	-
Bidrag		133,4	115,4	133,4	-
varav återbet AFA, se jämförelsestörande post	Not 4	-14,0	-	-14,0	-
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster		33,5	27,1	33,5	-
Exploateringsintäkter		20,2	3,2	11,2	-
Realisationsvinster		6,4	0,6	6,4	-
Försäkringsersättningar		0,6	0,2	0,6	-
Övriga intäkter		0,0	0,0	2,5	-
Summa verksamhetens intäkter		350,1	301,0	483,4	0,0

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2015	2014	2015	2014

Not 2 Verksamhetens kostnader				
KOSTNADER				
Löner och sociala avgifter	-774,9	-753,5	-792,1	-
Pensionskostnader	-61,8	-56,7	-61,8	-
Köp av huvudverksamhet	-511,0	-471,1	-511,0	-
Lämnade bidrag	-43,7	-42,0	-43,7	-
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-69,6	-56,2	-141,8	-
Bränsle, energi och vatten	-36,5	-37,0	-34,9	-
Lokal- och markhyror	-38,0	-36,5	-17,8	-
Hyra/leasing anläggningstillgång	-8,2	-5,9	-8,2	-
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-38,9	-35,5	-38,9	-
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	-4,5	-4,1	-4,5	-
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-12,7	-12,5	-12,7	-
Försäkringspremier och riskkostnader	-8,0	-7,4	-8,0	-
Övriga främmande tjänster	-42,4	-37,2	-42,4	-
Realisationsförluster och utrangering	-	-	-	-
Övriga kostnader	-48,3	-28,0	-48,4	-
Summa verksamhetens kostnader	-1 698,6	-1 583,7	-1 766,2	0,0

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Delår aug 2014	Delår aug 2015	Delår aug 2014
Mnkr				

Not 3 Avskrivningar

Byggnader och anläggningar	-57,2	-50,5	-82,9	-
Maskiner och inventarier	-6,9	-6,9	-7,6	-
Summa avskrivningar	-64,1	-57,5	-90,5	0,0

Not 4 Jämförelsestörande poster

<i>Jämförelsestörande poster, verksamhetens intäkter</i>				
Premieåterbetalning från AFA Försäkring	14,0	-	14,0	-
Vinst vid avyttring av fastighet	-	-	-	-
Summa jämförelsestörande poster	14,0	0,0	14,0	0,0
<i>Jämförelsestörande finansiella poster</i>	-	-	-	-
Summa jämförelsestörande finansiella poster	14,0	0,0	14,0	0,0

Not 5 Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt	1 340,6	1 267,2	1 340,6	-
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1,5	3,0	-1,5	-
Slutavräkningsdifferens föregående år	0,9	0,0	0,9	-
Summa skatteintäkter	1 340,0	1 270,2	1 340,0	0,0

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2015	2014	2015	2014

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämningsbidrag	31,6	27,2	31,6	-
Strukturbidrag	3,1	3,1	3,1	-
Införandebidrag	-	10,0	-	-
Regleringsbidrag	-1,2	6,8	-1,2	-
Kostnadsutjämningsbidrag	55,5	58,5	55,5	-
Kommunal fastighetsavgift	47,0	45,7	47,0	-
Generella bidrag från staten	0,7	-	0,7	-
Avgift till LSS-utjämning	-4,3	-10,5	-4,3	-
Summa generella statsbidrag och utjämning	132,4	140,8	132,4	0,0

Not 7 Finansiella intäkter

Aktieutdelning kommunägda bolag	0,4	0,4	0,0	-
Borgensavgift kommunägda bolag	3,6	3,9	0,0	-
Ränteintäkter	0,0	0,3	0,1	-
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,2	0,2	0,2	-
Ränteintäkter på kundfordringar	0,1	0,1	0,1	-
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	-
Summa finansiella intäkter	4,3	4,9	0,4	0,0

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug 2015	Delår aug 2014	Delår aug 2015	Delår aug 2014
Mnkr				

Not 8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på upptagna lån	-6,3	-9,0	-24,5	-
Räntekostnader på pensionsskuld	-1,5	-1,4	-1,5	-
Räntekostnader på leverantörsskulder	0,0	0,0	0,0	-
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,3	-0,3	-
Summa finansiella kostnader	-8,1	-10,7	-26,3	0,0

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014

Not 9 Mark, byggnader och anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 532,3	2 222,1	4 786,2	4511,2
Årets investeringar	158,6	310,2	197,9	328,5
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-57,4
Omklassificering	-	-	-	-
Årets uppskrivningar	-	-	-3,9	3,9
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	2 691,0	2 532,2	4 980,3	4786,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 051,5	-973,8	-1 541,1	-1437,8
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-	-	15,1
Omklassificering	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-57,2	-77,8	-82,9	-114,5
Årets nedskrivningar	-	-	3,9	-3,9
Utgående avskrivningar	-1 108,7	-1 051,5	-1 620,2	-1541,1
Pågående projekt	240,4	314,5	245,3	319,6
Utgående bokfört värde	1 822,7	1 795,4	3 605,4	3564,4

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014

Not 10 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	288,7	273,7	308,7	293,2
Årets investeringar	1,0	18,6	1,0	20,3
Årets försäljningar/utrangeringar	-	-3,7	-	-4,8
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	289,6	288,7	309,7	308,7
Ingående ackumulerade avskrivningar	-229,3	-221,6	-245,4	-237,8
Årets försäljningar/utrangeringar	-	2,7	-	3,8
Årets avskrivningar	-6,9	-10,4	-7,6	-11,4
Utgående avskrivningar	-236,2	-229,3	-253,0	-245,4
Pågående projekt	9,4	2,9	9,4	2,9
Utgående bokfört värde	62,9	62,2	66,1	66,2

Not 10a Nettoinvesteringar

Årets investeringar, enligt not 9 och 10	159,6	328,9	198,9	348,8
Förändring av pågående arbete, enligt not 9 och 10	-67,6	62,7	-67,8	322,5
Nedskrivning	-	-	-	-
Justering på grund av omklassificering	-	-	-	-
Summa nettoinvesteringar	92,0	391,6	131,3	671,5

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar

Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	-	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	2,5	2,5	-	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	0,1	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	72,5	72,5	19,9	19,9	19,9

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar

Tyresö Näringslivsaktiebolag	10,0	10,0	-	-	-
Utlämnade gatukostnadslån	7,0	7,6	7,0	7,6	7,6
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,5	-0,6	-0,5	-0,6	-0,6
Övriga långfristiga fordringar	2,1	2,2	2,6	3,2	3,2
Summa långfristiga fordringar	18,7	19,3	9,1	10,2	10,2
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	91,2	91,7	29,0	30,2	30,2

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014
Mnkr				

Not 13 Förråd, exploateringstillgångar mm				
Förråd presentartiklar och gåvor	0,3	0,2	0,3	0,2
Exploateringsmark				
<i>Trollbäcken</i>	9,8	4,3	9,8	4,3
<i>Bollmora</i>	15,6	15,3	15,6	15,3
<i>Tyresö Strand</i>	36,7	37,0	36,7	37,0
<i>Östra delarna av Tyresö</i>	7,2	7,1	7,2	7,1
Summa exploateringsmark	69,3	63,7	69,3	63,7
Summa förråd, exploateringstillgångar mm	69,6	64,0	69,6	64,0

Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	47,8	34,2	37,5	31,6
Värdereglering av kundfordringar	-4,2	-4,1	-4,2	-4,1
Skattefordringar	11,8	21,2	11,8	21,2
Övriga kortfristiga fordringar	9,8	46,6	9,8	46,0
Upplupna ränteintäkter	3,6	5,7	3,6	5,7
Upplupna skatteintäkter	1,2	0,3	1,2	0,3
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	118,3	78,4	116,4	74,7
Summa kortfristiga fordringar	188,3	182,3	176,0	175,3

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014
Mnkr				

Not 15 Kassa och Bank

PlusGiro	0,7	6,0	0,7	6,0
Bankmedel, övriga banker	76,9	58,6	230,8	177,5
Summa kassa och bank	77,6	64,7	231,5	183,5

Tyresö kommun inklusive helägda kommunföretag har avtal om finansiella tjänster med Swedbank i Tyresö. Avtalet innefattar förutom sedvanliga banktjänster även hantering av likvida medel via koncernkonto samt koncernkontokredit på 150 Mkr.

Not 16 Eget kapital

Ingående kapital enligt balansräkningen *	929,7	932,6	1 339,6	1 136,9
Justering eget kapital Tyresö Bostäder		-		1,4
Justering eget kapital	-	-8,6	-9,5	-8,6
Periodens resultat	70,1	5,7	88,0	209,8
Summa eget kapital	999,7	929,7	1 418,2	1 339,6

*) I det egna kapitalet ingår ackumulerat resultat för renhållningen, förlust med 5,9 mnkr.

Akkumulerat resultat för VA är positivt per delårsbokslut 2015, vilket innebär att ackumulerat resultat har nollställts och en förutbetalad intäkt om ackumulerat 2,0 mnkr bokförts. Se även not 24.

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014

Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation per förmån				
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP	141,4	133,9	141,4	133,9
Pension till efterlevande	1,1	1,0	1,1	1,0
PA-KL pensioner	9,7	10,1	9,7	10,1
Särskild avtalspension ÖK-SAP	0,2	0,7	0,2	0,7
Löneskatt	37,0	35,4	37,0	35,4
Summa specifikation per förmån	189,5	181,2	189,5	181,2
Avsättning för förtroendevaldas pensioner	0,3	-	0,3	-
Särskild löneskatt	0,1	0,0	0,1	0,0
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda	0,4	0,0	0,4	0,0
Ingående avsättning pensioner, exkl. ÖK-SAP	145,1	138,9	145,1	138,9
Försäkring	-	-	-	-
Ränteuppräkning	1,5	2,1	1,5	2,1
Basbeloppsuppräkning	0,3	-0,3	0,3	-0,3
Nya utbetalningar	-3,4	-4,8	-3,4	-4,8
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-
Intjänad PA-KL	-	0,0	-	0,0
Slutbetalning FÅP	0,0	0,5	0,0	0,5
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	8,6	8,5	8,6	8,5
Nya efterlevandepensioner	0,2	0,1	0,2	0,1

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Forts. Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation per förmån				
Övrig post	-0,1	0,0	-0,1	0,0
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>152,2</i>	<i>145,1</i>	<i>152,2</i>	<i>145,1</i>
Särskild löneskatt	36,9	35,2	36,9	35,2
Summa avsatt till pensioner, exkl. ÖK-SAP	189,2	180,4	189,2	180,4
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	0,7	0,3	0,7	0,3
förändring under året ÖK-SAP	-0,4	0,3	-0,4	0,3
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>0,2</i>	<i>0,7</i>	<i>0,2</i>	<i>0,7</i>
Särskild löneskatt	0,1	0,2	0,1	0,2
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,3	0,8	0,3	0,8
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	189,8	181,2	189,8	181,2

Aktualiseringsgrad	96,0 %	96,0 %	96,0 %	96,0 %
--------------------	--------	--------	--------	--------

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Not 18 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation innehav, not 18a)	600,0	570,0	1 981,9	1 910,0
Gatukostnadsbidrag	52,1	53,1	52,1	53,1
VA-anslutningsbidrag	69,6	63,2	69,6	63,2
Investeringsbidrag	112,0	117,9	103,0	108,9
Summa långfristiga skulder	833,7	804,2	2 206,6	2 135,2

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut

<i>Lån som förfaller inom</i>				
1 år	300,0	270,0	1 315,0	1 065,0
2-3 år	200,0	200,0	425,0	520,0
4-5 år	-	100,0	41,9	225,0
Senare än 5 år	100,0	-	200,0	100,0
Summa	600,0	570,0	1 981,9	1 910,0
<i>Kreditgivare</i>				
Nordea Hypotek	-	100,0	235,0	335,0
Handelsbanken	-	-	-	100,0
Kommuninvest	600,0	470,0	1 671,9	1 400,0
SEB	-	-	75,0	75,0
Summa kreditgivare	600,0	570,0	1 981,9	1 910,0

Checkräkningskrediterna för koncernen uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr är utnyttjad i bokslutet 2015

Kommunens genomsnittliga ränta uppgår till 1,19 %

Tyresö Bostäders genomsnittliga ränta uppgår till 1,72 %

Tyresö kommuns genomsnittliga räntebindningstid uppgår till 897 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 546 dagar

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Not 19 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	87,2	101,2	91,5	113,5
Personalens skatter och avgifter	42,4	39,6	42,4	39,6
Moms och punktskatter	4,2	7,3	4,7	7,3
Övriga kortfristiga skulder	33,5	22,8	37,1	25,1
Upplupna pensionskostnader	28,8	40,8	28,8	40,8
Upplupen löneskatt	17,3	11,9	17,3	11,9
Upplupna semesterlöner	25,1	57,5	25,1	57,5
Upplupna räntekostnader	1,3	1,5	1,3	1,5
Förutbetalad skatteintäkt	1,5	15,4	1,5	15,4
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	47,7	47,1	78,6	80,2
Summa kortfristiga skulder	288,9	345,2	328,2	392,8

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar

<i>Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998</i>				
Ingående ansvarsförbindelse	686,5	716,1	686,5	716,1
Ränteuppräkning	5,0	7,4	5,0	7,4
Basbeloppsuppräkning	4,8	0,2	4,8	0,2
Gamla utbetalningar	-21,5	-31,9	-21,5	-31,9
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-
Aktualisering	-0,5	1,6	-0,5	1,6
Bromsen	-	-4,3	-	-4,3
Övrig post	0,0	-2,6	0,0	-2,6
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>674,2</i>	<i>686,5</i>	<i>674,2</i>	<i>686,5</i>
Särskild löneskatt	163,6	166,5	163,6	166,5
<i>Summa pensionsförpliktelser KPA</i>	<i>837,8</i>	<i>853,0</i>	<i>837,8</i>	<i>853,0</i>
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt	20,6	21,0	20,6	21,0
Summa pensionsförpliktelser	858,4	874,0	858,4	874,0

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
	2015	2014	2015	2014

Not 21a Borgensåtaganden				
Tyresö Bostäder AB	1 265,0	1 340,0	-	-
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB	129,5	131,6	129,5	131,6
Trollbäckens Tennisklubb	4,0		4,0	
Brf Hanviken (Aniara)	34,8	34,9	34,8	34,9
Tyresö Vindkraft AB	42,5		-	
Övriga långa lån	0,1	0,2	0,1	0,2
Summa borgensåtaganden	1 476,4	1 507,2	168,9	167,2

Not 21b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2015-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse.

Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2015-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 335.266.287.789 kronor och totala tillgångar till 324.392.727.836 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2.229.691.889 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2.154.903.531 kronor.

	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Delår aug	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut
Mnkr	2015	2014	2015	2014

Not 22 Övriga ansvarsförbindelser

Garantiåtagande FASTIGO	-	-	0,3	0,3
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,3	0,3

Not 23 Hyres- och leasingåtaganden

Inom 1 år	1,8	4,8	0,8	0,5
senare än ett år men inom fem år	26,2	35,0	16,8	23,3
senare än fem år *	513,8	545,2	461,6	482,7
Summa hyres- och leasingåtaganden	541,8	585,0	479,2	506,5
Summa panten och ansvarsförbindelser (not 20-23)	2 876,6	2 966,2	1 506,8	1 548,0

Not 24 Vatten och avlopp

	Delår aug	Årsbokslut		
Resultatrapport Vatten och Avlopp	2015	2014		
Verksamhetens intäkter	47,1	67,4		
Verksamhetens kostnader	-38,2	-55,7		
Avskrivningar	-5,3	-5,9		
Verksamhetens nettokostnader	3,6	5,8		
Finansiella intäkter	-	-		
Finansiella kostnader	-3,0	-2,4		
Årets resultat	0,6	3,5		
Avgår förutbetalad intäkt VA-kollektivet	-0,6	-1,4		
Resultat efter bokslutsdisposition	0,0	2,1		

	2015	2014		
Balansrapport Vatten och Avlopp				
Anläggningstillgångar	254,6	176,2		
Omsättningstillgångar	16,4	8,3		
Summa tillgångar	271,0	184,5		
Akkumulerat underskott/överskott	0,0	-2,1		
Ingående skuld VA-kollektivet	1,4	0,0		
Årets resultat	0,6	3,5		
Utgående skuld VA-kollektivet	2,0	1,4		
Skulder	269,0	183,1		
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	271,0	184,5		